

Cauza C-70/09

Alexander Hengartner

și

Rudolf Gasser

împotriva

Landesregierung Vorarlberg

[cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de

Verwaltungsgerichtshof (Austria)]

„Acord între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor — Locațiunea unui fond de vânțtoare — Taxă regională — Noțiunea de activitate economică — Principiul egalității de tratament”

Sumarul hotărârii

1. *Libera prestare a serviciilor — Servicii — Noțiune*
2. *Acorduri internaționale — Acordul CE-Elveția privind libera circulație a persoanelor — Libera prestare a serviciilor*

(Acordul CE-Elveția privind libera circulație a persoanelor, art. 1, 2 și 15 și anexele I, II și III)

1. În condițiile în care obligația contractuală constă în punerea la dispoziția pârților, în schimbul unei remunerații și în anumite condiții, a unei circumscripții teritoriale situate într-un stat membru pentru a practica acolo vânțtoarea, contractul de locațiune are ca obiect o prestare de servicii. În plus, acesta are un caracter transfrontalier, în cazul în care locatarii au cetățenie elvețiană. Astfel de locatari trebuie considerați destinatari ai unui serviciu, care constă în acordarea folosinței, în schimbul unei remunerații, a dreptului de vânțtoare în spațiul teritorial respectiv și limitat în timp.

(a se vedea punctele 31-33)

2. Dispozițiile Acordului între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor nu se opun posibilității ca un resortisant al uneia dintre pârțile contractante să fie supus, pe teritoriul celeilalte pârți, în calitate de persoană care primește servicii, unui tratament diferit de cel rezervat persoanelor care au reședința principală pe teritoriul respectiv, cetățenilor Uniunii, precum și persoanelor asimilate acestora în temeiul dreptului Uniunii, în ceea ce privește perceperea unei taxe datorate pentru o prestare de servicii, precum punerea la dispoziție a unui drept de vânțtoare.

Astfel, deși articolul 2 din acord are ca obiect principiul nediscriminării, acesta interzice, în schimb, în mod general și absolut, numai discriminările exercitate pe motive de cetățenie și în măsura în

care situa?ia acestor resortisan?i se înscrie în domeniul de aplicare material al dispozi?iilor din anexele I?III la acest acord, iar nu orice discriminare a resortisan?ilor uneia dintre p?r?ile contractante cu re?edin?a pe teritoriul celeilalte p?r?i. Acordul ?i anexele la acesta nu con?in nicio norm? specific? al c?rei rol este de a stabili c? persoanele care primesc servicii beneficiaz? de principiul de nediscriminare în cadrul aplic?rii reglement?rilor fiscale referitoare la opera?iunile comerciale al c?ror obiect este o prestare de servicii. Pe de alt? parte, deoarece Confedera?ia Elve?ian? nu a aderat la pia?a intern? a Comunit??ii, care vizeaz? înl?turarea tuturor obstacolelor pentru crearea unui spa?iu al libert??ii de circula?ie totale analog celui oferit de o pia?? na?ional?, care cuprinde, în plus, libera prestare a serviciilor ?i libertatea de stabilire, interpretarea dat? dispozi?iilor dreptului Uniunii privind pia?a intern? nu poate fi în mod automat transpus? interpret?rii acordului, în afar? de cazul în care dispozi?ii exprese în acest sens sunt prev?zute de acordul însu?i.

(a se vedea punctele 39-43 ?i dispozitivul)

HOT?RÂREA CUR?II (Camera a treia)

15 iulie 2010(*)

„Acord între Comunitatea European? ?i statele membre ale acesteia, pe de o parte, ?i Confedera?ia Elve?ian?, pe de alt? parte, privind libera circula?ie a persoanelor – Loca?iunea unui fond de vân?toare – Tax? regional? – No?iunea de activitate economic? – Principiul egalit??ii de tratament”

În cauza C?70/09,

având ca obiect o cerere de pronun?are a unei hot?râri preliminare formulat? în temeiul articolului 234 CE de Verwaltungsgerichtshof (Austria), prin decizia din 21 ianuarie 2009, primit? de Curte la 17 februarie 2009, în procedura

Alexander Hengartner,

Rudolf Gasser

împotriva

Landesregierung Vorarlberg,

CURTEA (Camera a treia),

compus? din domnul K. Lenaerts, pre?edinte de camer?, doamna R. Silva de Lapuerta (raportor), domnii G. Arestis, J. Malenovský ?i T. von Danwitz, judec?tori,

avocat general: domnul N. Jääskinen,

grefier: domnul K. Malacek, administrator,

având în vedere procedura scrisă în urma deciziei din 27 ianuarie 2010,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnii Hengartner și Gasser, de A. Wittwer, Rechtsanwalt;
- pentru Vorarlberger Landesregierung, de domnul J. Müller, în calitate de agent;
- pentru guvernul austriac, de domnii E. Riedl, E. Pürgy și W. Hämmerle, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de domnii W. Mölls și T. Scharf, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în decizia din 20 mai 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea dispozițiilor anexei I la Acordul între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, semnat la Luxemburg la 21 iunie 1999 (JO 2002, L 114, p. 6, Ediție specială, 11/vol. 74, p. 97).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnii Hengartner și Gasser, resortisanți elvețieni, pe de o parte, și Landesregierung Vorarlberg (guvernul landului Vorarlberg), pe de altă parte, cu privire la perceperea unei taxe pe vânzătoare în condițiile în care, în privința acestora, s-a aplicat o cota de impozitare mai ridicată decât cea la care sunt supuși, printre alții, resortisanții Uniunii Europene.

Cadrul juridic

Acordul privind libera circulație a persoanelor

3 Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, au semnat la 21 iunie 1999 apte acorduri, printre care Acordul privind libera circulație a persoanelor (denumit în continuare „acordul”). Prin Decizia 2002/309/CE, Euratom a Consiliului și a Comisiei din 4 aprilie 2002 (JO L 114, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 27, p. 25), aceste apte acorduri au fost aprobate în numele Comunității și au intrat în vigoare la 1 iunie 2002.

4 Acordul urmărește, printre altele, în conformitate cu articolul 1 literele (a) și (b), să acorde în beneficiul resortisanților statelor membre ale Comunității Europene și ai Confederației Elvețiene un drept de intrare, de ședere, de acces la o activitate economică salariată, de stabilire ca lucrător care desfășoară o activitate independentă și dreptul de a rămâne pe teritoriul părților contractante, precum și să faciliteze prestarea de servicii pe teritoriul părților contractante, în special prestarea de scurtă durată.

5 Articolul 2 din acordul menționat, intitulat „Nediscriminarea”, prevede:

„Resortisanții unei părți contractante cu reședința legală pe teritoriul unei alte părți contractante nu fac obiectul niciunei discriminări pe motive de cetățenie, în aplicarea dispozițiilor anexelor I, II și III la prezentul acord și în conformitate cu acestea.”

6 Articolul 4 din acord, intitulat „Dreptul de ședere și de acces la o activitate economică”,

prevede:

„Dreptul de ?edere ?i de acces la o activitate economic? este garantat sub rezerva dispozi?iilor articolului 10 ?i în conformitate cu dispozi?iile anexei I.”

7 Articolul 5 din acord con?ine dispozi?ii referitoare la prestarea de servicii. În conformitate cu alineatul (3) al acestui articol, „[r]esortisan?ii unui stat membru al Comunit??ii Europene sau ai Elve?iei care intr? pe teritoriul unei p?r?i contractante numai pentru a primi servicii au drept de intrare ?i de ?edere”. Alineatul (4) al articolului men?ionat precizeaz? c? drepturile prev?zute la acest articol 5 sunt garantate în conformitate cu dispozi?iile anexelor I?III la acord.

8 Potrivit articolului 15 din acord, anexele ?i protocoalele la acord fac parte integrant? din acesta.

9 Articolul 16 din acord, intitulat „Trimitere la legisla?ia comunitar?”, are urm?torul cuprins:

„(1) În vederea atingerii obiectivelor stabilite prin prezentul acord, p?r?ile contractante iau toate m?surile necesare pentru a se asigura c? în rela?iile dintre ele sunt aplicate drepturi ?i obliga?ii echivalente cu cele con?inute în actele juridice ale Comunit??ii Europene la care se face trimitere.

(2) În m?sura în care aplicarea prezentului acord se bazeaz? pe concepte de drept comunitar, se ?ine seama de jurispruden?a pertinent? a Cur?ii de Justi?ie a Comunit??ilor Europene anterioar? datei semn?rii acestuia. Jurispruden?a ulterioar? acestei date se supune aten?iei Elve?iei. Pentru a asigura func?ionarea corect? a acordului, comitetul mixt, la cererea oric?reia dintre p?r?ile contractante, stabile?te implica?iile acestei jurispruden?e.”

10 Articolul 17 din anexa I la acord interzice, în cazurile prev?zute la articolul 5 din acord, orice restric?ie privind o prestare de servicii transfrontalier? pe teritoriul unei p?r?i contractante care nu dep??e?te 90 de zile de munc? efectiv? într?un an calendaristic, precum ?i, în anumite condi?ii, orice restric?ie privind intrarea ?i ?ederea.

11 Articolul 23 din anexa I la acord are urm?torul cuprins:

„(1) Beneficiarul serviciilor în sensul articolului 5 alineatul (3) din prezentul acord nu are nevoie de un permis de ?edere pentru o perioad? de ?edere de trei luni sau mai mic?. Pentru o perioad? care dep??e?te trei luni, beneficiarului serviciilor i se emite un permis de ?edere având o durat? egal? cu cea a prest?rii. Acesta poate fi exclus de la sistemul de securitate social? pe perioada de ?edere.

(2) Permisul de ?edere este valabil pe întreg teritoriul statului emitent.”

Reglementarea na?ional?

12 Articolul 2 din Legea landului Vorarlberg privind vân?toarea (Vorarlberger Gesetz über das Jagdwesen, LGBl. 32/1988), în versiunea aplicabil? situa?iei de fapt din ac?iunea principal? (LGBl. 54/2008), prevede:

„Con?inutul ?i exercitarea dreptului de vân?toare

(1) Dreptul de vân?toare constituie fundamentul oric?rei exercit?ri a vân?torii. Acesta este legat de proprietatea funciar? ?i cuprinde dreptul de a administra, de a vâna ?i de a??i însu?i vânatul.

(2) Proprietarul funciar nu poate dispune de dreptul s?u de vân?toare decât în m?sura în care terenurile sale formeaz? un teritoriu privat de vân?toare (titular al unui drept de vân?toare privat?).

Capacitatea de a dispune de dreptul de vân?toare pe toate celelalte terenuri apar?ine societ??ilor de vân?toare.

(3) Titularii dreptului de vân?toare [alineatul (2)] trebuie fie s? dea ei în?i o utilizare cinegetic? teritoriilor lor de vân?toare, fie s? transfere dreptul de folosin?? a acestora unor locatari (titulari ai dreptului de folosin?? a fondului de vân?toare)."

13 Articolul 20 din legea men?ionat? are urm?torul cuprins:

„Loca?iunea unui fond de vân?toare

(1) Loca?iunea unui fond de vân?toare se poate efectua prin negociere direct?, prin intermediul cererii de ofert? public? sau prin intermediul unei licita?ii publice. În cadrul loca?iunii fondului de vân?toare, titularii dreptului de vân?toare trebuie s? asigure c? dreptul de vân?toare se exercit? în conformitate cu principiile prev?zute la articolul 3.

(2) Durata loca?iunii fondului de vân?toare trebuie s? fie de 6 ani pentru zona de vân?toare a unei societ??i de vân?toare ?i de 6 sau de 12 ani pentru zonele de vân?toare private. În cazul în care se pune cap?t în mod anticipat loca?iunii fondului de vân?toare, fondul de vân?toare respectiv nu poate fi închiriat din nou decât pentru durata restant? a contractului de loca?iune.

(3) Contractul de loca?iune a unui fond de vân?toare trebuie s? fie încheiat în form? scris?. Acesta trebuie s? con?in? toate conven?iile referitoare la exercitarea dreptului de vân?toare, inclusiv eventualele dispozi?ii accesorii, precum cele referitoare la constituirea unei cau?iuni, la cote minime de indemnizare pentru pagubele cauzate de vânat sau la construirea, utilizarea sau preluarea instala?iilor de vân?toare. Conven?iile care nu figureaz? în contractul de loca?iune a unui fond de vân?toare sunt considerate inexistente. Contractul de loca?iune a unui fond de vân?toare trebuie s? indice în orice caz numele titularului dreptului de vân?toare ?i al locatarului, descrierea, pozi?ia ?i suprafa?a fondului de vân?toare, data la care începe ?i la care se încheie loca?iunea, precum ?i quantumul chiriei.

(4) Înainte de loca?iunea unei zone private de vân?toare în care sunt incluse ?i terenuri ale unui alt proprietar cu o suprafa?? mai mare de 10 hectare, titularul dreptul de vân?toare privat? trebuie s? consulte proprietarul acestor terenuri.

(5) Titularul dreptului de vân?toare este obligat s? supun? spre examinare autorit??ii competente contractul de loca?iune a fondului de vân?toare cel mai devreme cu un an ?i cel mai târziu cu o lun? înainte de data la care începe loca?iunea. Contractul de loca?iune a fondului de vân?toare î?i produce efectele de la data convenit? dac? autoritatea competent? nu a invocat obiec?ii împotriva acestuia în termen de o lun? sau dac? problemele care au stat la baza obiec?iilor acesteia au fost rezolvate într?un termen rezonabil care trebuie stabilit. Aceste dispozi?ii se aplic? de asemenea modific?rilor contractelor de loca?iune a fondurilor de vân?toare în vigoare.

(6) Guvernul landului va adopta, prin regulament, dispozi?ii detaliate cu privire la procedura de loca?iune a unui fond de vân?toare."

14 În conformitate cu articolul 1 din Legea landului Vorarlberg privind perceperea unei taxe de vân?toare (Vorarlberger Gesetz über die Erhebung einer Jagdabgabe, LGBl. 28/2003, denumit? în continuare „Vlbg. JagdAbgG”), trebuie achitat? o tax? pentru exercitarea dreptului de vân?toare. În temeiul articolului 2 din legea men?ionat?, sunt obliga?i la plata impozitului titularul dreptului de vân?toare ?i, în caz de transmitere a dreptului de vân?toare c?tre locatari, ace?tia din urm?.

15 Articolul 3 din VLbg. JagdAbgG stabilește baza impozabilă a taxei după cum urmează:

„(1) Pentru fondurile de vânătoare închiriate, taxa este stabilită în funcție de chiria anuală, majorată, dacă este cazul, cu valoarea prestațiilor accesorii convenite pe cale contractuală. Cheltuielile referitoare la supravegherea vânătorii, precum și la prejudiciile cauzate de vânătoare și de vânat nu sunt considerate prestații accesorii.

(2) Pentru fondurile de vânătoare neînchiriate, taxa este stabilită în funcție de suma care ar putea fi obținută drept chirie anuală în caz de locațiune.

(3) Dacă pentru un fond de vânătoare închiriat, chiria anuală, majorată, dacă este cazul, cu valoarea prestațiilor accesorii convenite pe cale contractuală, este net inferioară sumei care ar putea fi obținută în cazul unei locațiuni, taxa este stabilită în același mod ca și pentru fondurile de vânătoare neînchiriate.

[...]”

16 Potrivit articolului 4 alineatul (1) din VLbg. JagdAbgG, taxa este de 15 % din baza impozabilă a acesteia pentru persoanele cu reședință principală în Austria, pentru cetățenii Uniunii, precum și pentru persoanele fizice sau juridice care sunt asimilate acestora în temeiul dreptului Uniunii. Potrivit articolului 4 alineatul (2) din această lege, taxa este de 35 % din baza impozabilă a acesteia pentru toate celelalte persoane.

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

17 La 8 ianuarie 2002, domnii Hengartner și Gasser, resortisanți elvețieni, au încheiat cu o societate de vânătoare un contract de locațiune a unui fond de vânătoare situat în Austria pentru o durată de șase ani, în perioada cuprinsă între 1 aprilie 2002 și 31 martie 2008. Chiria anuală a fost stabilită la 10 900 de euro, fondul de vânătoare închiriat având o suprafață de 1 598 de hectare.

18 Din dosarul prezentat Curții rezultă că reclamanții din acțiunea principală se întâlnesc în mod regulat pe teritoriul landului Vorarlberg pentru a vâna.

19 Prin decizia din 16 aprilie 2002, administrația competentă a landului respectiv a aprobat numirea a două persoane care trebuiau să îndeplinească funcția de autoritate de protecție a vânătorii pe durata contractului de locațiune al reclamanților respectivi.

20 Prin decizia administrației financiare a landului Vorarlberg din 1 aprilie 2007, reclamanților din acțiunea principală li s-a aplicat o taxă pe vânătoare în valoare de 35 % din baza impozabilă a acesteia, și anume 4 359 de euro, pentru sezonul de vânătoare cuprins între 1 aprilie 2007 și 31 martie 2008. În aceste condiții, reclamanții din acțiunea principală au introdus o contestație împotriva acestei decizii.

21 Prin decizia din 17 octombrie 2007, respectiva administrație financiară a respins această contestație, arătând că aplicarea cotei de impozitare mai ridicată era conformă cu reglementarea națională. În această decizie s-a subliniat că dispozițiile acordului nu erau aplicabile exercitării vânătorii și taxelor aferente acesteia.

22 Prin urmare, reclamanții din acțiunea principală au sesizat Verwaltungsgerichtshof, invocând, în esență, o încălcare a drepturilor la libertatea de stabilire și la egalitatea de tratament cu cetățenii Uniunii. Aceștia au arătat că, la fel ca și pescuitul sau agricultura, vânătoarea constituie o activitate economică, în special în condițiile din acțiunea principală în care vânatul

ucis este vândut în Austria. În consecință, administrația financiară a landului Vorarlberg ar fi trebuit să aplice o cota de impozitare de 15 % pentru a evita o discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

23 Administrația fiscală menționată a susținut că vânzătoarea trebuie considerată un sport care nu are ca obiectiv obținerea durabilă de venituri.

24 În aceste condiții, Verwaltungsgerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Atunci când titularul unei drept de vânzătoare vinde pe teritoriul național vânatul ucis, vânzătoarea constituie o activitate independentă în sensul articolului 43 CE, chiar dacă, în ansamblu, această activitate nu urmărește obținerea de profit?”

Cu privire la întrebarea preliminară

Cu privire la aplicabilitatea articolului 43 CE

25 Cu titlu introductiv, trebuie să se precizeze că, deși, prin întrebarea sa, instanța de trimitere evocă în mod explicit articolul 43 CE (devenit articolul 49 TFUE), normele Tratatului CE în materia libertății de stabilire pot fi invocate numai de un resortisant al unui stat membru al Uniunii care vrea să se stabilească pe teritoriul unui alt stat membru sau de un resortisant al aceluiași stat care se află într-o situație care prezintă un punct de legătură cu oricare dintre situațiile reglementate de dreptul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iunie 1992, Ferrer Laderer, C-147/91, Rec., p. I-4097, punctul 7).

26 În aceste condiții, normele tratatului în materia libertății de stabilire nu se pot aplica unui resortisant al unui stat terț, precum Confederația Elvețiană.

27 Cu toate acestea, pentru a furniza instanței de trimitere elemente de interpretare care îi pot fi utile, Curtea poate lua în considerare norme din ordinea juridică a Uniunii la care instanța respectivă nu a făcut referire în cuprinsul întrebării sale preliminare (a se vedea Hotărârea din 12 decembrie 1990, SARPP, C-241/89, Rec., p. I-4695, punctul 8, și Hotărârea din 26 februarie 2008, Mayr, C-506/06, Rep., p. I-1017, punctul 43).

28 Având în vedere cadrul factual și juridic din acțiunea principală, întrebarea adresată trebuie examinată, așadar, în lumina dispozițiilor acordului.

Cu privire la interpretarea acordului

29 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă dispozițiile acordului se opun percepției de către un stat membru, de la resortisanții de naționalitate elvețiană, a unei taxe regionale în cazul în care se aplică în privința acestora o cota de impozitare mai mare decât cea la care sunt supuși, printre alții, resortisanții statelor membre ale Uniunii.

30 Prin urmare, se solicită Curții să examineze dacă dispozițiile acordului pot să se aplice unui litigiu de natură fiscală precum cel în cauză în acțiunea principală și, în cazul unui răspuns afirmativ, să determine domeniul de aplicare al acestor dispoziții. Întrucât acordul conține diferite dispoziții referitoare la prestarea de servicii și la stabilire, trebuie să se definească natura activităților exercitate pe teritoriul austriac de reclamanții din acțiunea principală, în raport cu sistemul fiscal în cauză.

Cu privire la calificarea activității în cauză

31 Trebuie să se constate că, potrivit VlbG. JagdAbgG, exercitarea dreptului de vânzare pe teritoriul landului este supusă plății unei taxe anuale. Cu toate acestea, în condițiile în care, pe de o parte, în cazul locațiunii unui drept de vânzare, locatarul este supus taxei și, pe de altă parte, taxa este datorată independent de intensitatea activității de vânzare exercitate de acesta, trebuie să se considere că, într-o situație precum cea în cauză în acțiunea principală, faptul generator al taxei este reprezentat de locațiunea unui drept de vânzare pe teritoriul landului Vorarlberg.

32 Astfel, obligația contractuală în discuție în cauza aflată pe rolul instanței de trimitere constă în punerea la dispoziția părților din acțiunea principală, în schimbul unei remunerații și în anumite condiții, a unei circumscripții teritoriale pentru a practica acolo vânzarea. În consecință, contractul de locațiune are ca obiect o prestare de servicii care, în acțiunea principală, are un caracter transfrontalier, întrucât reclamanții din acțiunea principală, locatari ai dreptului de vânzare în circumscripția respectivă, trebuie să se deplaseze pe teritoriul landului Vorarlberg pentru a-și exercita dreptul.

33 Reclamanții menționați trebuie, așadar, considerați destinatari ai unui serviciu, care constă în acordarea folosinței, în schimbul unei remunerații, a dreptului de vânzare într-un spațiu teritorial și limitat în timp (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 octombrie 1999, Jägerskiöld, C-97/98, Rec., p. I-7319, punctul 36).

34 Întrucât faptul generator al taxei este reprezentat de locațiunea dreptului de vânzare, numai normele acordului referitoare la prestările de servicii sunt relevante în scopul de a aprecia legalitatea taxei în cauză.

Cu privire la efectul dispozițiilor acordului asupra impozitării în discuție în acțiunea principală

35 În ceea ce privește tratamentul fiscal al operațiunii comerciale în discuție în acțiunea principală, trebuie să se examineze dacă dispozițiile acordului referitoare la prestările de servicii trebuie interpretate în sensul că se opun unei taxe precum cea în discuție în acțiunea principală care, în funcție de naționalitatea locatarului dreptului de vânzare, se aplică la o cotă de 15 % sau de 35 % din baza impozabilă a taxei respective.

36 Trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, un tratat internațional trebuie interpretat nu numai în funcție de termenii în care este redactat, ci și ținând seama de obiectivele acestuia. Articolul 31 din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor din 23 mai 1969 precizează, referitor la acest aspect, că un tratat trebuie să fie interpretat cu bună credință, potrivit sensului obișnuit ce urmează a fi atribuit termenilor tratatului în contextul lor și în lumina obiectului și a scopului său (a se vedea în acest sens, printre altele, Avizul 1/91 din 14 decembrie 1991, Rec., p. I-6079, punctul 14, Hotărârea din 2 martie 1999, El-Yassini, C-416/96, Rec., p. I-1209, punctul 47, Hotărârea din 20 noiembrie 2001, Jany și alții, C-268/99, Rec. p. I-8615, punctul 35, și Hotărârea din 25 februarie 2010, Brita, C-386/08, nepublicată încă în Repertoriu, punctele 42 și 43, precum și jurisprudența citată).

37 Trebuie subliniat în această privință că, în conformitate cu articolul 1 litera (b) din acord, obiectivul acestuia este facilitarea prestării de servicii pe teritoriul părților contractante în beneficiul resortisanților statelor membre ale Comunității Europene și ai Elveției, precum și liberalizarea prestării de servicii de scurtă durată.

38 Trebuie de asemenea să se precizeze că, la articolul 5 alineatul (3) din acord, se

recunoaște persoanele despre care se consideră că primesc servicii, în sensul acordului, un drept de intrare și de ședere pe teritoriul părților contractante. Articolul 23 din anexa I la acord conține dispoziții speciale referitoare la permisul de ședere pentru această categorie de persoane.

39 Cu privire la problema dacă, în afară de regimul privind dreptul de intrare și de ședere al persoanelor care primesc servicii, acordul urmărește și stabilirea unui principiu general de egalitate de tratament în ceea ce privește statutul juridic al acestora pe teritoriul uneia dintre părțile contractante, trebuie să se observe că, deși articolul 2 din acord are ca obiect principiul nediscriminării, acesta interzice, în schimb, în mod general și absolut, numai discriminările exercitate pe motive de cetățenie și în măsura în care situația acestor resortisanți se înscrie în domeniul de aplicare material al dispozițiilor din anexele I-III la acest acord, iar nu orice discriminare a resortisanților uneia dintre părțile contractante cu reședința pe teritoriul celeilalte părți contractante.

40 Acordul și anexele la acesta nu conțin nicio normă specifică al cărei rol este de a stabili că persoanele care primesc servicii beneficiază de principiul de nediscriminare în cadrul aplicării reglementărilor fiscale referitoare la operațiunile comerciale al căror obiect este o prestare de servicii.

41 Mai mult, Curtea a arătat că Confederația Elvețiană nu a aderat la piața internă a Comunității, care vizează înlăturarea tuturor obstacolelor pentru crearea unui spațiu al libertății de circulație totale analog celui oferit de o piață națională, care cuprinde, în plus, libera prestare a serviciilor și libertatea de stabilire (a se vedea Hotărârea din 12 noiembrie 2009, *Grimme*, C-351/08, Rep., p. I-10777, punctul 27).

42 Curtea a precizat de asemenea că, în aceste condiții, interpretarea dată dispozițiilor dreptului Uniunii privind piața internă nu poate fi în mod automat transpusă interpretării acordului, în afară de cazul în care dispoziții exprese în acest sens sunt prevăzute de acordul înșuși (a se vedea Hotărârea din 11 februarie 2010, *Fokus Invest*, C-541/08, nepublicată încă în Repertoriu, punctul 28).

43 Având în vedere considerațiile de mai sus, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că dispozițiile acordului nu se opun posibilității ca un resortisant al uneia dintre părțile contractante să fie supus, pe teritoriul celeilalte părți contractante, în calitate de persoană care primește servicii, unui tratament diferit de cel rezervat persoanelor care au reședința principală pe teritoriul respectiv, cetățenilor Uniunii, precum și persoanelor asimilate acestora în temeiul dreptului Uniunii, în ceea ce privește perceperea unei taxe datorate pentru o prestare de servicii, precum punerea la dispoziție a unui drept de vânzare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

44 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Dispozițiile Acordului între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, semnat la Luxemburg la 21 iunie 1999, nu se opun posibilității ca un resortisant al uneia dintre părțile contractante să fie supus, pe teritoriul celeilalte părți contractante, în calitate de persoană care primește servicii, unui tratament diferit de cel rezervat persoanelor care au reședința principală pe teritoriul respectiv, cetățenilor Uniunii, precum și persoanelor asimilate acestora în temeiul dreptului Uniunii, în ceea ce privește perceperea unei taxe

datorate pentru o prestare de servicii, precum punerea la dispoziție a unui drept de vânzare.

Semnături

* Limba de procedură: germana.